

**KŪNO KULTŪROS IR SPORTO DEPARTAMENTO
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

I S A K Y M A S

“Dėl sporto trenerių kvalifikacijos kategorijų nuostatų”

Vykdydamas Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės funkcijas, įsakau:

1. Tvirtinti Lietuvos Respublikos sporto trenerių kvalifikacijos kategorijų suteikimo nuostatus (1 priedas). Nuostatai įsigalioja nuo 1995 m. sausio 1 d.
2. Pavesti Lietuvos tarpžinybinei sportininkų rengimo komisijai vykdyti Vyriausiosios sporto trenerių kvalifikacijos kategorijų suteikimo komisijos pareigas.
3. Tais atvejais, kai anksčiau suteiktų kategorijų galiojimo laikas nesibaigė – trenerio kategoriją prilyginti sporto trenerio kategorijai, vyresniojo trenerio – Lietuvos sporto treneriui, aukščiausiąją kategoriją – nacionalinio sporto trenerio kategorijai.
4. Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. rugsėjo 21 d. įsakymą Nr. 187 “Dėl sporto trenerių kategorijų suteikimo tvarkos” laikyti netekusiu galios.

DIREKTORIUS

V. NĖNIUS

Vilnius, 1995 04 06 Nr. 94

*1 priedas prie 1995 04 06
Kūno kultūros ir sporto departamento
prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
direktoriaus įsakymo Nr. 94
“Dėl sporto trenerių kvalifikacijos kategorijų nuostatų”*

**LIETUVOS SPORTO TRENERIŲ
KVALIFIKACIJOS KATEGORIJŲ SUTEIKIMO
NUOSTATAI**

1. BENDROJI DALIS

1.1. Šių nuostatų tikslas – nustatyti Lietuvos sporto trenerių kvalifikacijos kategorijas ir reikalavimus, kategorijų suteikimo ir apeliacijų teikimo tvarką.

1.2. Lietuvos sporto trenerių kvalifikacijos kategorijų suteikimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai, ugdymo įstaigų nuostatai ir šie Nuostatai.

1.3. Nuostatai taikomi Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, miestų ir rajonų valdybų Kūno kultūros ir sporto padalinių reguliavimo sferos įstaigoms bei organizacijoms, naudojančioms darbo apmokėjimui biudžeto lėšas. Jais gali naudotis ir kitos sporto organizacijos.

1.4. Lietuvos sporto trenerių kvalifikacijos kategorijų suteikimo nuostatus, jų pakeitimus bei papildymus tvirtina Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktorius.

**2. KVALIFIKACIJOS KATEGORIJŲ SUTEIKIMO
TIKSLAI**

2.1. Lietuvos sporto trenerių kvalifikacijos kategorijų suteikimo tikslai:

2.1.1. skatinti Lietuvos sporto trenerius nuolat tobulinti savo profesinį meistriškumą, siekiant įgyvendinti Lietuvos sportui keliamus uždavinius;

2.1.2. įgyvendinti socialinį teisingumą, kad sporto trenerių atlyginimas už darbą priklausytų nuo darbo rezultatų;

2.1.3. didinti sporto trenerių atsakomybę už darbo rezultatus;

2.1.4. įvertinti sporto trenerių profesinio pasirengimo lygį ir pedagoginę veiklą.

3. KVALIFIKACIJOS KATEGORIJOS

Lietuvos Respublikoje yra penkios sporto trenerių kategorijos (toliau – kategorijos):

3.1. Sporto treneris (BKKSII). Šią kategoriją įgyja aukštos klasės sportininkai, pedagoginių aukštųjų mokyklų tris kursus baigę studentai, gerai atliekantys trenerio pareigas, numatytas įstaigos veiklos nuostatuose. Kategorija suteikiama neribotam laikui.

3.2. Sporto treneris (treneris). Ši kategorija suteikiama specialistui, turinčiam aukštąjį kūno kultūros ir sporto pedagogo išsilavinimą ir 1-2 metų trenerio darbo praktiką bei gerai atliekančiam trenerio pareigas, numatytas įstaigos veiklos nuostatuose. Kategorija suteikiama neribotam laikui.

3.3. Lietuvos sporto treneris (vyresnysis treneris) ir

3.4. Nacionalinis sporto treneris (treneris metodininkas).

Šios kategorijos suteikiamos treneriams, kurie įvairiais būdais tobulinasi, kuria savo darbo metodikas, diegia metodines ir pedagogines naujoves, perteikia patirtį kitiems treneriams, rašo straipsnius pedagoginėmis, metodinėmis, dalyko ar mokslinės veiklos temomis, skaito paskaitas tobulinimosi renginiuose, konferencijose, dalyvauja formuojant rajono sporto tradicijas.

Šios kategorijos suteikiamos, jeigu trenerio auklėtiniai pasiekė tokius sporto rodiklius:

Eil. Nr.	Sporto renginiai	Rodikliai		Suteikiama kategorija ir minimalus trenerio (trenerių brigados) darbo su sportininku laikas (metai)	
		Užimta vieta	Minimalus žmonių skaičius	Lietuvos sporto treneris	Nacionalinis sporto treneris
1.	Zoninės Lietuvos Respublikos rajonų jaunių, jaunučių varžybos (dalyvaujant ne mažiau kaip 4 rajonų komandoms)	1	6	4	–
2.	Apskrities, miesto sporto šakos suaugusiųjų, jaunimo, jaunių, jaunučių žaidynės, pirmenybės	1	5	4	–
3.	Apskrities, miesto sporto šakos čempionatai	1	5	2	–
4.	Lietuvos Respublikos jaunučių, vaikų pirmenybės	1-3	4	2	–
5.	Lietuvos Respublikos jaunimo, jaunių pirmenybės, moksleivių žaidynės	1-3	2	2	–
6.	Lietuvos universiada	1	4	2	–
7.	Lietuvos Respublikos pirmenybės, taurės varžybos	1	3	2	–
8.	Lietuvos Respublikos sporto žaidynės, Lietuvos Respublikos čempionatas (be prizininkų, turi dalyvauti mažiausiai dar tiek pat konkurentų)	1-3	2	2	–
9.	Tarptautinės sporto varžybos Lietuvoje, dalyvaujant ne mažiau kaip dviem užsienio valstybių rinktinėms (tas pats rungtyje, svorio kategorijoje ir t.t.)	1	2	2	–
10.	Pabaltijo šalių jaunimo, jaunių pirmenybės (dalyvaujant ne mažiau kaip 3 valstybėms)	1	2	2	–
11.	Pabaltijo šalių čempionatas, žaidynės	1	1	2	–
12.	Baltijos jūros šalių jaunimo, jaunių pirmenybės	1	2	–	2
13.	Baltijos jūros šalių žaidynės, pirmenybės	1-3	2	–	2
14.	Tarptautinės federacijos kalendorinės varžybos	1	2	–	2
15.	Europos jaunimo, jaunių ir jaunučių pirmenybės, komandiniai sporto žaidimai	2-3	1	–	2
16.	Europos šalių čempionų taurės varžybos, Europos šalių taurių nugalėtojų varžybos, federacijų taurės varžybos;	2-4	2	–	2
	Europos taurės individualios varžybos	2-3	2	–	2
17.	Europos taurės komandinės (valstybių rinktinės) varžybos	2-3	1	–	2
18.	Europos čempionatas	4-6	1	–	2
	Komandiniai sporto žaidimai	4-12	2	–	2
19.	Pasaulio jaunimo, jaunių pirmenybės	2-8	1	–	2
20.	Universiada	2-3	1	–	2
21.	Valstybių taurių nugalėtojų pasaulio taurės varžybos	2-4	2	–	2
22.	Pasaulio taurės individualios varžybos, pasaulio šalių čempionų taurės varžybos	2-6	1	–	2
23.	Pasaulio taurės (valstybių rinktininių) varžybos	2-8	1	–	2
24.	Olimpinės žaidynės, pasaulio čempionatas	7-12	1	–	2
25.	Europos jaunimo olimpinių dienų varžybos	1	1	–	2

3.5. Lietuvos sporto trenerio kategorija taip pat suteikiama treneriui, kurio nors vienas auklėtinis (komanda), dalyvaujant "15-24" vertinimo kriterijų varžybose, iškovojo ne mažiau kaip vieną komandinę pergalę arba pasiekė asmeninį rekordą.

3.6. Lietuvos sporto trenerio kategorija suteikiama treneriui ir tuo atveju, jeigu jo auklėtinis buvo trenerio pasiūstas į kitą sporto šaką, kur jis pasiekė numatytus "15-24" vertinimo kriterijų rodiklius.

3.7. Organizacinio darbo sporto specialistams, anksčiau dirbusiems trenerio darbą ir įgijusiems Lietuvos sporto trenerio arba nacionalinio sporto trenerio kategoriją, vėl pradėjusiems dirbti treneriu, pasibaigus šių kategorijų galiojimo laikui, suteikiama Lietuvos sporto trenerio kategorija 2 metų laikotarpiui.

3.8. Lietuvos sporto trenerio kategorija suteikiama dvejiems metams.

3.9. Nacionalinio sporto trenerio kategorija suteikiama ketveriems metams.

3.10. Lietuvos sporto trenerio kategorija 2 metams suteikiama Lietuvos Respublikos nacionalinių, jaunimo, jaunių rinkinių (komandų) treneriams, oficialiai patvirtintiems sporto šakos federacijos ir įvykdžiusiems šios federacijos nustatytus reikalavimus, nepriklausomai nuo to, turėjo rinktinėje savo auklėtinių ar ne.

3.11. Sportininkui įvykdžius "18", "19" ir "24" rodiklius, nacionalinio sporto trenerio kategorija suteikiama visiems treneriams, kurie ne mažiau kaip 2 metus sportininką treniravo įvairiose amžiaus pakopose ir tuo metu užtikrino jo tobulėjimą.

Už to paties sportininko pasiekimą tokie treneriai gali įgyti kategoriją tik vieną kartą.

3.12. Jeigu sporto treneris tik iš dalies įvykdo keletą rodiklių, teisę gauti Lietuvos ar nacionalinio sporto trenerio kategoriją įgyja tada, kai dalių aritmetinė suma ne mažesnė kaip vienetą.

Pvz., 3 auklėtiniai įvykdė "1" rodiklį – 0,5

1 auklėtinis įvykdė "4" rodiklį – 0,25

1 auklėtinis įvykdė "6" rodiklį – 0,25

Iš viso: 1,00

Išvada: reikalavimai Lietuvos sporto trenerio kategorijai įgyti įvykdyti.

3.13. Lietuvos nusipelnusio trenerio kategorija (treneris ekspertas) ir vardas

Ši kategorija suteikiama treneriui, kuris inicijuoja naujų pedagoginių idėjų, programų, mokymo priemonių įdiegimą: adaptuoja, tobulina, kuria, eksperimentuoja ir recenzuoja ugdymo priemones, metodinius leidinius, vadovėlius, savitus mokymo metodus ir priemones, reikalingas Lietuvos sporto treneriams, atlieka atitinkamos sporto šakos tyrimus, apibūdina tyrimų duomenis, skleidžia gerą patirtį, skaito paskaitas kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, konferencijose.

Lietuvos nusipelnusio trenerio kategorija ir vardas suteikiama, jeigu trenerio auklėtiniai pasiekė šiuos sporto rodiklius:

3.13.1. iškovojo pirmąją vietą pasaulio, Europos jaunių, jaunimo pirmenybių individualiose ir sportinių žaidimų komandinėse rungtyse, Europos ir pasaulio šalių čempionų, tau-

rių, federacijų taurių varžybose, Europos ir pasaulio taurių individualiose bei valstybinių rinktinių varžybose, universiados;

3.13.2. pirmąją – trečiąją vietą Europos čempionatuose;

3.13.3. pirmąją – šeštąją vietą olimpinėse žaidynėse, pasaulio čempionatuose.

3.14. Lietuvos nusipelnusio trenerio kategorija ir vardas suteikiama treneriui, jeigu jo auklėtinis iškovojo atitinkamą vietą, dalyvaujant ne mažiau kaip 16 valstybių atstovams atitinkamose varžybose. Jeigu dalyvavo 15-10 valstybių varžovai, tai ši kategorija suteikiama treneriui tuo atveju, kai ne mažiau kaip du auklėtiniai užėmė įskaitines vietas. Bet kuriuo atveju sportininkas arba komanda turi būti pasiekę ne mažiau kaip dvi pergalės. Dalyvaujant mažesniai varžovų skaičiui arba nepasiekus dviejų pergalių – treneriui suteikiama nacionalinio sporto trenerio kategorija.

3.15. Atskirais, išimtiniais atvejais Lietuvos nusipelnusio trenerio kategorija ir vardas arba tik vardas gali būti suteikiamas treneriui specialiu sprendimu.

3.16. Lietuvos nusipelnusio trenerio kategorija suteikiama aštuoneriems metams, o vardas – visam laikui.

3.17. Lietuvos sporto trenerio, nacionalinio sporto trenerio ir Lietuvos nusipelnusio trenerio kategorijos neteikiamos už sportininkų pasiekimus neakivaizdinėse varžybose bei sporto šakoje, kur tarptautinės federacijos nepripažįsta dopingo vartojimo kontrolės.

3.18. Pasibaigus atitinkamos kategorijos galiojimo laikui ir specialisto auklėtiniams nepasiekus reikalingo rezultato, specialisto kategorija perkeliama į žemesnę pakopą. Šiuo atveju Lietuvos nusipelnusiam treneriui lieka tik garbės vardas.

4. KVALIFIKACIJOS KATEGORIJŲ SUTEIKIMO TVARKA

4.1. Sporto trenerių kategorijas teikia Vyriausioji, miestų, rajonų sporto trenerių kategorijų suteikimo komisija.

4.2. Sporto trenerio (BKKS), sporto trenerių, Lietuvos sporto trenerių kategorijas teikia apskričių, miestų ir rajonų sporto trenerių kvalifikacinių kategorijų suteikimo komisijos tokia tvarka:

4.2.1. sporto treneris, įvykdęs šių nuostatų reikalavimus ir apsisprendęs įgyti kategoriją, apie savo ketinimą informuoja darbovietės administraciją. Tam, kad nebūtų prarasta turima kategorija, sporto treneris privalo administraciją raštu informuoti iš anksto, prieš baigiantis turimos kategorijos galiojimo laikui;

4.2.2. įstaigos administracija, gavusi atitinkamos sporto šakos federacijos pritarimą, ne vėliau kaip po mėnesio nuo darbuotojo pareiškimo gavimo datos, pateikia reikiamus dokumentus apskrities, miesto, rajono trenerių kategorijų suteikimo komisijai;

4.2.3. apskrities, miesto, rajono trenerių kategorijų suteikimo komisija artimiausiame posėdyje sprendžia kategorijos suteikimo klausimą.

4.3. Nacionalinio ir Lietuvos nusipelnusio sporto trenerio kategoriją suteikia Vyriausioji trenerių kategorijų suteikimo komisija tokia tvarka:

4.3.1. sporto treneris raštu informuoja savo įstaigos administraciją apie apsisprendimą įgyti kategoriją;

4.3.2. Įstaigos administracija, gavusi apskrities, miesto, rajono atitinkamos sporto šakos federacijos pritarimą, pateikia reikiamus dokumentus apskrities, miesto, rajono sporto trenerių kategorijų suteikimo komisijai, kuri tarpininkauja Vyriausiajai komisijai dėl kategorijos suteikimo;

4.3.3. Vyriausioji trenerių kategorijų suteikimo komisija, gavusi atitinkamos sporto šakos Respublikinės federacijos, sąjungos, asociacijos pritarimą, sprendžia kategorijos suteikimo klausimą;

4.3.4. Jeigu sporto treneriui kategorijos galiojimo terminas pasibaigė jam įvykdžius 4.2 punkto reikalavimą, jo turimos kategorijos galiojimo laikas automatiškai pratęsiamas iki sprendimo teisę turinčios komisijos posėdžio.

4.4. Vyriausiosios, apskrities, miestų ir rajonų trenerių kategorijų suteikimo komisijų suteiktos kategorijos galioja visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

4.5. Pakartotinai ta pati kategorija arba žemesnė (jei įvykdyti reikalavimai) suteikiama, tik pasibaigus anksčiau suteiktos kategorijos galiojimo laikui. Aukštesnė kategorija, įvykdžius reikalavimus, suteikiama nelaukiant, kol pasibaigs ankstesnės kategorijos galiojimo laikas.

4.6. Sporto trenerių brigada (daugiau nei vienas specialistas), dirbanti su sportininku (-ais), privalo būti įforminta įstaigos vadovo įsakymu nuo jų darbo pradžios. Įsakymo kopija pateikiama atitinkamai trenerių kategorijų suteikimo komisijai kartu su raštu, nurodančiu, kam įskaitomi rezultatai.

4.7. Visais atvejais trenerių kategorijų suteikimo komisijos suteikta kategorija įsigalioja tik nuo tos dienos, kai tai patvirtina atitinkamos įstaigos, kuri patvirtino komisiją, vadovas savo įsakymu.

4.8. Kategorija, nesibaigus galiojimo laikui, gali būti prarasta nustačius:

4.8.1. kad treneris neleistinomis priemonėmis siekė su sportininku sportinio rezultato;

4.8.2. kad trenerio elgesys prieštarauja pedagogo elgesiui.

5. KVALIFIKACIJOS KATEGORIJŲ SUTEIKIMO KOMISIJOS

5.1. Sporto trenerių kvalifikacijos kategorijų suteikimo komisijos sudaromos:

5.1.1. apskrities, miesto, rajono sporto trenerių kategorijų suteikimo komisijos – apskrities, savivaldybių sporto padalinių vadovų įsakymu iš pirmininko, pavaduotojo, sekretoriaus (su balsavimo teise) ir keturių narių;

5.1.2. Vyriausioji sporto trenerių kategorijų suteikimo komisija – Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus įsakymu iš pirmininko, pavaduotojo, sekretoriaus (su balsavimo teise) ir šešių narių.

5.2. Sporto trenerių kategorijų suteikimo komisijos dirba pagal viešai paskelbtą tvarkaraštį ne mažiau kaip 6 kartus per metus, vykdo pateikiamų dokumentų, posėdžių protokolų, sprendimų ir statistinę apskaitą.

5.3. Komisijų posėdžiuose turi teisę dalyvauti sporto treneris bei jo darbo įstaigos administracijos vadovai.

Komisijos nario teisėmis posėdyje dalyvauja įgalioti sporto šakų federacijų atstovai, kai suteikiama kategorija tos sporto šakos treneriams.

5.4. Sporto trenerių kategorijų suteikimo komisijos sprendimas yra teisėtas, jeigu posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 jos narių. Sprendimai priimami balsų dauguma atviru balsavimu.

5.5. Komisija, suteikusi sporto treneriui kategoriją, ne vėliau kaip per 10 dienų išduoda atitinkamą pažymėjimą ir apie tai informuoja sporto trenerio darbo įstaigą, atitinkamą federaciją ir miesto, rajono Kūno kultūros ir sporto padalinio vadovybę.

5.6. Lietuvos nusipelnusiam treneriui išduodamas specialus pažymėjimas ir ženklas, kurie, kategorijos galiojimui pasibaigus, paliekami šeimininkui kaip garbės atributai.

5.7. Apskrities, miesto, rajono sporto trenerių kategorijų suteikimo komisijos:

5.7.1. aiškina sporto treneriams, įstaigų administracijoms šių nuostatų turinį;

5.7.2. teikia pasiūlymus Vyriausiajai trenerių kategorijų suteikimo komisijai dėl šių Nuostatų pakeitimo ar papildymo;

5.7.3. teikia Vyriausiajai trenerių kategorijų suteikimo komisijai statistinę ataskaitą kartu su protokolu ir sprendimais, atsako į paklausimus.

5.8. Vyriausioji sporto trenerių kategorijų suteikimo komisija:

5.8.1. komentuoja nuostatus ir sprendžia ginčus, kilusius suteikiant įvairias kategorijas;

5.8.2. sprendžia strateginius sporto treneriams kategorijų suteikimo klausimus;

5.8.3. teikia Kūno kultūros ir sporto departamentui siūlymus dėl sporto trenerių kategorijų suteikimo nuostatų patikslinimo ar pakeitimo.

6. APPLICACIJŲ TEIKIMO IR NAGRINĖJIMO TVARKA

6.1. Sporto treneris dėl miesto, rajono komisijos sprendimo turi teisę pateikti apeliaciją Vyriausiajai trenerių kategorijų suteikimo komisijai.

6.2. Apeliacija turi būti pateikta ne vėliau kaip per mėnesį nuo kategorijų suteikimo komisijos sprendimo.

6.3. Apeliacija, pateikta Vyriausiajai trenerių kategorijų suteikimo komisijai, turi būti išnagrinėta ir priimtas sprendimas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo jos įteikimo datos.

6.4. Apeliacijos dėl Vyriausiosios komisijos sprendimų pateikiamos Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus vardu.

7. NUOSTATŲ KEITIMO AR PAPILDYMO TVARKA

7.1. Pasiūlymus dėl nuostatų keitimo ir patikslinimo miestų, rajonų komisijoms gali teikti visi kūno kultūros ir sporto darbuotojai, įmonės, įstaigos ir organizacijos.

7.2. Miestų, rajonų komisijų siūlymus nagrinėja Vyriausioji trenerių kategorijų suteikimo komisija.

7.3. Vyriausiosios komisijos teikimu pakeitimus ir patikslinimus tvirtina Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus įsakymu.